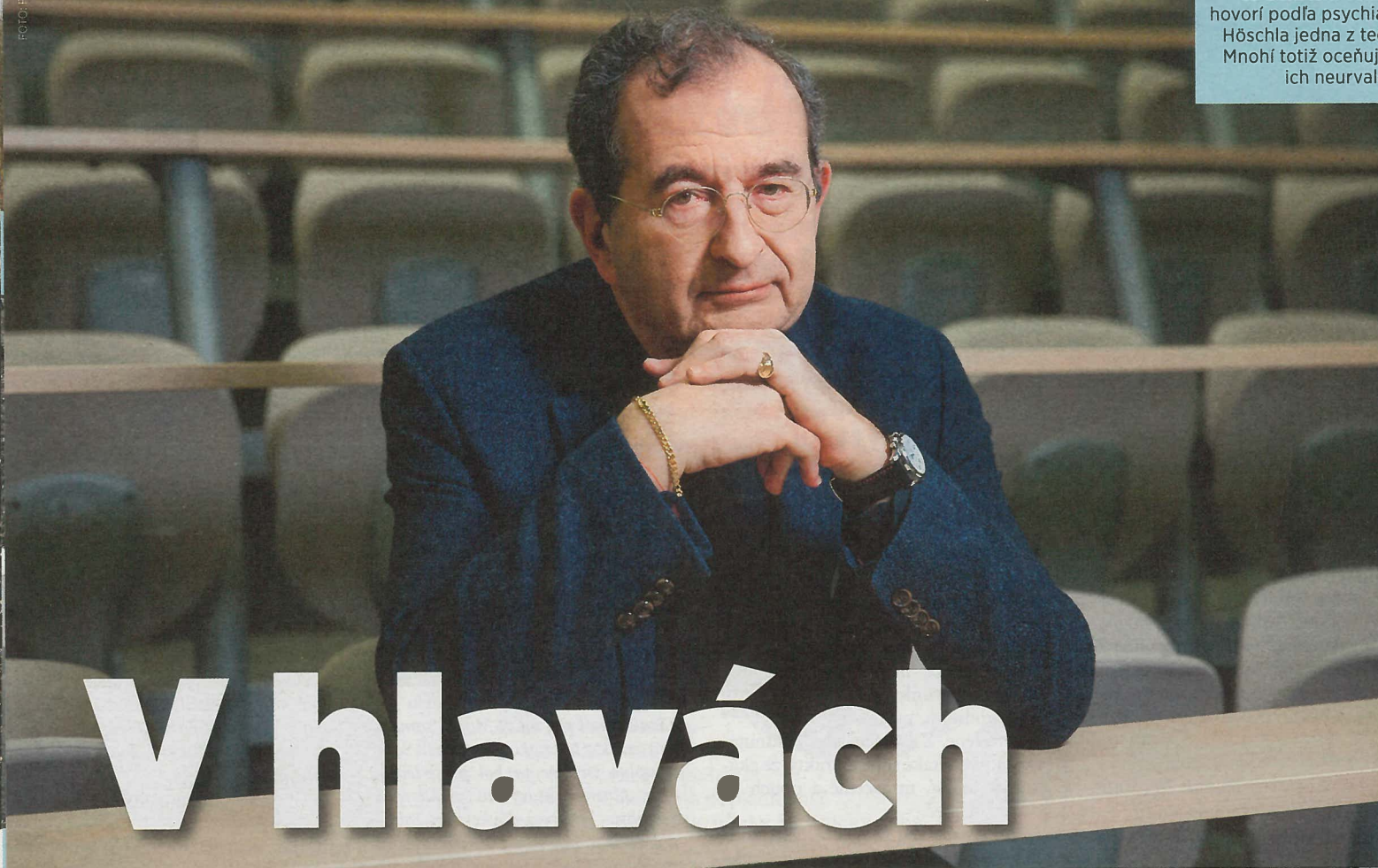

O POLITIKO
Aj narušení poli-
tíků sú obrazom volič-
hovorí podľa psychia-
tra Höschla jedna z teč-
Mnohí totiž oceňujú
ich neurvalc

V hlavách politikov

Narcizmus môže byť v politike výhodou, tvrdí psychiater Höschl

Nie je ľahké robiť interview s človekom, ktorý detailne pozná ľudí. Pred videohovorom so skúseným českým psychiatrom s medzinárodným renomé, ktorým CYRIL HÖSCHL (73) nepochybne je, si teda LENKA DALE sadla vzpriamenejšie, stoličku dala rovnejšie a nasadila sústredenejší výraz než inokedy. Isteže to bolo zbytočné. Profesor Höschl vysvetlil, že očami psychiatra sa nepozera ani na rodinu, ani na priateľov a už vôbec nie na novinárov. „Keby som psychiatrizoval svoj

každodenný život, dost by som si ho pokazil. Ako keby zubár chcel nasadzovať strojček každému, s kým sa stretne,“ uviedol a hneď sme prešli k veci - politikom.

Majú politici problém s ovládním? Mečiar fyzicky napadol novinára, Matovič sa vyjadril, že istý denník „hucká svojich žoldnierov grcať vývratky manipulatívnych lží“. Podľa Sulíka je dehoneštujúce, ako novinári vykrikujú otázky, Fico nazval redaktorku sľepkou a poslankyne sa pobili v bare.

To všetko sa muselo mnohým ľuďom páčiť. Elektorát je množina mnohých subjektov, každému sa zavdáčite iným spôsobom. Niekomu tým, že sa správate neurvalo. Keď je takáto časť populácie nedostatočne zastúpená, tak na tom politik stráca, ale ak je zastúpená väčšinou, drží ho to pekné nad vodou.

Takže to majú premyslené?

Ťažko to s odstupom hodnotiť. Dôležité je, že ak vám to aj chvíľkovo získava hlasy, skôr či neskôr s takými spôsobmi v otvorenej spoločnosti narazíte.

Hovorí sa, že v politike sa sústreďuje viac psychopátov, teda ľudí, ktorí emócie iba predstierajú a narcistov, teda ľudí, ktorí trpia nadmerným záujmom o vlastnú osobu, ako v iných profesiách Súhlasíte?

Nikto nevyšetril politikov tak aby mohol zodpovedne stanoviť diagnózu porúch osobnosti a porovnať ich s výskytom v celej populácii. Jedna z hypotéz je, že politici sú takí ako ich elektorát, a to znamená, že naši predstavitelia nie sú o nič horší ani o nič lepšie než my ostatní. Takže sú skôr obzvlášť obrazom voličov. Iná hypotéza je

VYPROVOKOVANÝ

Expremiér Mečiar fyzicky zaútočil na novinára po otázke, odkiaľ zobral peniaze na Elektru. „Ešte raz sa ma to opýtaš, takú ti j..., že sa nespamätáš,“ povedal.

FOTO: ARCHÍV NMH

NAHNEVANÝ

Matovič pred rokmi vysypal v parlamente poslancovi Poliačikovi na hlavu injekčné striekačky. Ten totiž prezentoval čistý heroín ako neškodný.

že robia politiku práve preto, lebo sú na to predurčení vlastnosťami, ktoré sa u nich vyskytujú vo väčšej miere. Ale to by musel niekto spočítať alebo zmerať a to nikdy nikto neurobil. Solídne dáta k tomu nikto nemá.

Igor Matovič podľa viacerých politológov javí znaky zhubného narcizmu. Sociológ Michal Vašečka nedávno vyzval psychológov a psychiatrov, nech povedia, že mnohí ľudia v politike trpia narcistickou poruchou, aby sa ľuďom otvorili oči. Čo si o tom myslíte?

Vehementne sa bránim tomu, aby sa dávali politikom psychiatrické nálepky a škatuľkovali sa. Som zásadne proti. Psychiater by sa nemal vyjadrovať k ľuďom, ktorých nevyšetrí. A keď niekoho vyšetrí, nemal by o tom hovoriť, le-

bo to podlieha lekárskemu tajomstvu. Je to základ profesie.

Vo všeobecnosti - vnímate vy osobne na slovenskej politickej scéne narcistických politikov?

Politikovi ide o to, aby sa pri moci udržal a nie aby niekoho naozaj počúval.

To je otázka, ktorú si kladú voliči v mnohých európskych krajinách a nie je to teda vyslovene slovenská záležitosť. Skôr by som povedal, že narcistické osobnosti sa dostávajú do politiky už z definície. Je to totiž jedna z vlastností, ktorá je na to, ak by ste chceli robiť politiku, svojím spôsobom vhodná. Znie to možno kacírsky alebo neprijem-

ne, ale určité črty osobnosti každého selektujú na určité zameranie. Na to, aby ste boli politik a vedeli manipulovať s verejnou mienkou a s ľuďmi, musíte byť trošku manipulátori a musíte sa

mať sami trošku radi, aby ste sa o seba v tomto zmysle starali. Je to dané povahou politiky, patrí to k nej.

Všetko by však malo mať svoje hranice - prirovnám to ku koreniu, stačí štipka, či nie?

To je pravda, ale my nevieme, koľko by ho malo byť, a nikto ani nemeria, koľko ho vlastne je.

Kto je Cyril Höschl?

Uznávaný český psychiater, popularizátor vedy a vysokoškolský pedagóg.

Je profesorom na Klinike psychiatrie a lekárskej psychológie 3. lekárskej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, kde pôsobil dlhé roky ako jej prednosta (1990 - 2020).

V tom istom čase bol aj riaditeľom českého Národného ústavu duševného zdravia (predtým Psychiatrické centrum Praha). Najnovšie tam spustil program Umenie, cesta do duše. „Príde sem na psychiatriu najmenej raz do mesiaca svetová trieda hudobníkov. Obecenstvo je zložené veľmi unikátne - sú tam jednak milovníci klasickej muziky, miestni obyvatelia a pacienti. Je to úžasné publikum a umelci sa už sami ponúkajú, nemusíme ich ani zháňať,“ vyhlásil.

Niekoľko rokov zastával aj post predsedu Českej lekárskej akadémie.

V minulosti bol prezidentom Európskej psychiatrickej asociácie, neskôr prezidentom Európskej federácie lekárskeho akademického.

Profesor Höschl má niekoľko medzinárodných ocenení za svoju prácu a publikovaných vyše dvesto odborných textov. Je zakladajúcim členom a neskorším viceprezidentom Viedenskej školy klinického výskumu.

V súkromí už 47 rokov žije s manželkou, akademickou maliarkou Jitkou Štenclovou, s ktorou majú štyri deti a jedenásť vnúčat. ■

FOTO: HÖSCHL.CZ

S MANŽELKOU

S akademickou maliarkou Jitkou Štenclovou majú štyri deti a jedenásť vnúčat.

Aké sú vlastne vnútorné nastavenia úspešného politika?

Určitá odolnosť, to, že vás nezasiahnu veci, pri ktorých sa iní zrutia, je kľúčová vlastnosť, ktorá ľudí selektuje do vysokých funkcií. Z pragmatického hľadiska však pritom musia sledovať - a robia to hlavne populisti - väčšinový názor verejnej mienky a snažia sa doň triafať. Politikovi ide o to, aby sa pri moci udržal a nie aby niekoho naozaj počúval.

Na Slovensku vypukol problém s politikmi, ktorým dovtedy ľudia podľa volebných výsledkov verili. Asi počas kovidu, keď krajinu riadili akoby cez tlačovky, bol na dennom poriadku, vláda si robila po svojom a nerešpektovala žiadnych odborníkov. Je to normálne? →

FOTO: FACEBOOK

FOTO: ARCHÍV NMH

FOTO: FACEBOOK/L. B.

Romana "Tepsha"
Tabak

WOMEN'S STRAWWEIGHT BOUT

Jana "Red Panties"
Ciganikova

MATCHUP STATS WIN BY SIGNIFICANT STRIKES GRAPPLING ODDS

12-2-0

Win

Slovakia

5' 4"

115.00 LB

63 in

37.5 in

RECORD

LAST FIGHT

COUNTRY

HEIGHT

WEIGHT

REACH

LEG REACH

15-3-0, INC

Loss

Slovakia

5' 5"

116.00 LB

63 in

37 in

UFC FIGHT PASS
SAT, OCT 1 / 7:00 PM EDT

BITKA V BARE

Poslankyne Bittó Ciganiková (SaS) a Tabák (Sme rodina) obviňovali jedna druhú z útoku. Internet sa bavil.

→ Bolo to aj v Česku, hoci nie také vypuklé. Protiargument je, že keď sa pozriete na akékoľvek diskusie so špičkovými odborníkmi vo virológii a imunológii, ani oni sa nezhodujú na tom, aké by opatrenia mali byť a aká by mala byť intenzita reštrikcií a lockdownov. Vyskytli sa medzi nimi aj takzvaní kovidoví disidenti, teda odborníci, ktorí zastávali úplne iný názor, iný postoj k rúškam, očkovaniam, zatváraniam okresov a zákazu cestovania. Bolo by trochu falošné hádzať to len na politikov. Hoci je pravda, že ak niečomu nerozumiem, tak si pozvem experta. Len záleží na tom, ktorého.

Ludia na Slovensku strácajú podľa prieskumov verejnej mienky dôveru v politiku. Ako by ich už nebavilo sledovať špekulácie a vykrúcania politikov. Čo s tým?

To je problém, ak naň niekto nájde recept, a ja to nie som, mohol by mnohé v politike zmeniť a to sa nedeje. Museli by na tom totiž spolupracovať hlavne tí, ktorých sa to týka, a to sú politici. Museli by zmeniť svoje správanie k obyvateľom. Ono sa im to aj tak vždy vráti pri ďalších voľbách. Ale opäť je na elektrore, aby premýšľal a nenechal sa manipulovať. Chápem, že je to ťažké, nie každý má vyvinuté kritické myslenie, ale tým, že o tom hovoríme, možno sa nad

tým zamyslí viac ľudí. Nevidím to beznádejne.

Beznádejne sa však cítia niektorí voliči a tvrdia, že načo pôjdu voliť, keď ich hlas nič neznamená. Čo by ste im odkázali?

Že je to omyl. Demokracia je zo všetkých zlých systémov ten najlepší, lebo zaisťuje striedanie politikov, ktorí tam nemôžu zotrvať do aleluja ako v autoritatívnych systémoch. V demo-

Narcistické osobnosti sa dostávajú do politiky už z definície. Je to totiž jedna z vlastností, ktorá je na to, ak by ste chceli robiť politiku, svojím spôsobom vhodná.

kracii máte nádej, že keď vydržíte štyri roky, politik môže byť vymenený za nejakého iného. Hlas vo voľbách je jediná poistka, ktorú v demokracii človek má.

Máme pred predčasnými voľbami a sledujeme, ako sa niektorí politici ako keby silou-mocou držali svojich funkcií, nechávajú to na posledný možný termín - nedá sa odísť skôr?

Je to ukážka toho, ako sa etablovaná garnitúra snaží zubami-nechtami udržať čo najdlhšie pri moci. Na druhej strane, sú tu neprekročiteľné hranice, ktoré im neumožňujú premeniť to

STOPY NA KRKU

Poslanci Pročko a Blaha ukazovali svoje zranenia po vzájomnom konflikte.

v spomínaný autoritatívny systém. Môžu posunúť predčasnú voľbu až na jeseň, ale nemôžu ich odložiť na rok 2030 a predĺžiť si mandát ako vládcovia veľkých ríš na východ od nás.

Niektorí budú mať po voľbách ťažkú pozíciu pri hľadaní normálneho zamestnania.

Ja som si pri mnohých politikoch, respektíve skôr u ich prisluhovačov hovoril, že sa prejavujú tak stupídne, že až sa to celé skončí a ich chlebobdarcovia odídu, tak od nich nikto ani suchú kôrku nevezme. Mýlil som sa. Oni vždy nájdu spriazneného človeka. Sú rôzne subkultúry alebo subpopulácie, ktoré pri se-

si mysleli, že keď skončí na hovorcovskom mieste, už inú prácu nenájde. A nie je to pravda. Vždy nájdete nejakú subkultúru, kde sa uchytíte.

Ako je možné, že nie ste unavený a deprimovaný z toľkých porúch osobnosti, s ktorými sa deň čo deň roky stretávate? Musí to byť nesmierne zaťažujúce.

Až s toľkými poruchami osobnosti sa paradoxne na psychiatrii nestretávam a existuje určitá mentálna hygiena, ktorá velí nebrať všetko osobne. To znamená - na jednej strane vás nepoteší, keď vás niekto nekriticky chváli, ale rovnako vás nepoloží, keď vás niekto osočí, hlavne ak je to súčasť jeho psychopatológie.

Asi sa to ľahšie počúva, než realizuje.

Pripomína mi to trochu povolanie jednej z mojich dcér, ktorá bola dlhé roky záchranárka, lietala vrtuľníkom a zoškriabala z diaľnice opilcov alebo vo francúzskych Alpách lyžiarov. Pýtal som sa jej, ako môže vydržať hlavne mŕtve deti v autách, ktoré vyrezávajú z plechu. To sú srdcovúce scény. Hovorí - „Najskôr sa mi to často vybavovalo, ale časom si vybuduješ obranu a kompenzuješ to vo voľnom čase športom, humorom, muzikou. Keď vidím ležať človeka, musím ho zaintubovať. Okolo sú čumilovia, príši, ale vravím si: Keby som tu nebola, tak ten človek zomrie, keď tu som, bud zomrie, alebo mu pomôžem. Zhoršiť to nemôžem, môžem to len zlepšiť, tak som úplne spokojná.“ Na to si vždy spomeniem a to sú variácie na túto tému. ■